

Skolverket
registrator@skolverket.se

Stockholm 2024-04-24

Diarienummer 2024:848

Remissvar

Förslag på ändringar i förskolans läroplan

Svenska Filminstitutets yttrande utgår från Skolverkets konsekvensutredning avseende förslag till ändring av området digitalisering i förskolans läroplan. Skolverket ser att läroplansförslaget kan få konsekvensen att användandet av digitala lärverktyg minskar. Filminstitutet instämmer i flera slutsatser av vad det i sin tur kan komma att leda till:

- olikvärdiga förutsättningar för barnen att utveckla digital kompetens när digitala verktyg inte är obligatoriska i undervisningen
- negativa följder för barns möjlighet till delaktighet och inflytande när de går miste om den rörliga bilden som uttryck
- nedprioritering av kompetensutveckling rörande digital kompetens
- Barn med särskilda behov, barn som talar nationella minoritetsspråk eller har annat modersmål drabbas särskilt, då digitala verktyg är värdefulla hjälpmedel för delaktighet och utveckling

Filminstitutets menar att konsekvenserna av förslaget till förändrad läroplan för förskolan motverkar Filminstitutets uppdrag när det gäller det nationella filmpolitiska målet att barn och unga har goda kunskaper om film och rörlig bild och ges möjligheter till eget skapande. I filmpropositionen från 2016 utvecklas resonemanget.

“Film bidrar till reflektion över den egna och andras identiteter, till förståelse av omvärlden och skapar möjligheter att kommunicera egna ståndpunkter och känslor. Att förstå och tolka rörlig bild är centrala delar av de förmågor och kompetenser som brukar sammanfattas som medie- och informationskunnighet.”¹

¹ Regeringens proposition 2015/16:132 Mer film till fler – en sammanhållen filmpolitik.

Filminstitutet producerar filmpedagogiska material, erbjuder kompetensutveckling och fördelar stöd till filmpedagogiska projekt, bland annat i förskolan. Erfarenheterna från sådana projekt visar på kreativt skapande där alla kan delta, att barn fått möjlighet att förmedla sin blick på världen, att film fungerat språkstärkande och att barnen blivit mer medvetna om alla de val som ligger bakom en bild. Ett exempel är *Barn filmar Malmö*, ett samarbete mellan Malmö Universitet och Malmö Stad, där förskolebarn, med hjälp av mobil eller digitala skärmar spelar in filmer i sin närmiljö, för att bidra med sina perspektiv till stadsplaneringen i staden.

År 2022 fick Filminstitutet kulturdepartementets uppdrag att ta fram ett språkutvecklande verktyg i arbetet med nationella minoritetsspråk i förskolan. Materialet *Språklek med film*² har fått ett gott mottagande och används i förskolor runt om i landet. Skärmar är en förutsättning i arbetet.

Att skärmtid är något som likställs med passivt tidsfördriv är något Filminstitutet starkt invänder mot. Förskolan borde stärkas med mer resurser till kompetensutveckling av pedagoger, så att barnen likvärdigt kan rustas till mediekritiska medborgare med digital kompetens.

För Stiftelsen Svenska Filminstitutet

Anna Croneman
vd

² [Språklek med film – ett material med film som språkutvecklande verktyg i arbetet med nationella minoritetsspråk i förskolan](#)